

Zateplení boudičky na spaní pro zimujícího ježka.

si cvičili žvýkácké svaly a čistili chrup, jinak jim totiž hrozí vznik zubního kamene.

Maso by mělo tvořit minimálně polovinu krmné dávky. Jako doplněk lze podávat v malém množství nahrubo nastrohaný netučný sýr, tvaroh, piškoty (nejvíce ale 1/2 piškoty na ježka a den, ježci velmi snadno ztloustnou), rozinky a různé ovoce.

Celková denní dávka by měla být zhruba 90 g pro ježka o hmotnosti 150 g, pro ježka o hmotnosti 450 g zhruba 120 g. Ježci by měli dostávat potravu večer, pokud mají ráno vše snědno, měli by dostat menší porci i ráno.

K pití se podává voda. Vyskytne-li se u ježka průjem, podává se silný černý čaj. Pokud průjem neustane, je nutné navštívit veterinárního lékaře.

Vážení ježků

Ježky je třeba pravidelně vážit, neboť váha je základním ukazatelem jejich zdravotního stavu. Ježčí mláďata by měla pravidelně přibírat bez zjevných výkyvů. Malí ježci se váží častěji, po dosažení váhy 250 g stačí vážit 1x týdně. Ježek by měl přibývat 50 – 70 g týdně.

Zazimování

Po dosažení váhy 600 – 700 g se ježek umístí do nevytápěné místnosti o teplotě 0 – 5 °C. Výběh může mít ježek o něco menší (stačí 1 m² na ježka), důležité je ale dobře zateplit jeho boudičku na spaní, např. vložení do jiné větší boudy a vyplnění meziprostoru izolačním materiálem (ne polystyrénem).

Potrava se podává dál, ale suchá – kočičí granule, vločky, rozinky, malé množství piškotů. Důležité je denně vyměňovat vodu. Ježek se totiž může v průběhu zimního spánku několikrát probudit, proto by měl mít k dispozici vždy čerstvou vodu a suché krmení.

Péče o ježka po zazimování a vypouštění

Ježci se ze zimního spánku budí zpravidla během března a dubna. Během hibernace ztratí 15 – 20% ze své hmotnosti a proto potřebují před vypouštěním do přírody opět dokrmit na původní hmotnost před zazimováním.

Záchránná stanice pro živočichy

Vlašim

Pláteníkova 264

258 01 Vlašim

tel./fax: 317 845 169 (záznamník),
317 845 965

e-mail: vlasim@csop.cz

www.csopvlasim.cz

Pohotovostní telefon (pro nahlášení živočicha nalezeného na území obcí s rozšířenou působností Benešov, Čáslav, Humpolec, Kutná Hora, Pacov, Pelhřimov, Říčany a Vlašim):

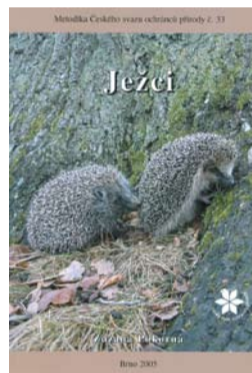
777 800 460

(600 – 700 g). Krmí se stejnou potravou jako před zazi-mováním. Potravu je možné zpestřit živými moučnými červy a brouky.

Ježci se vypouštějí v polovině dubna až začátkem května, záleží na průběhu počasí. To by v době vypuštění mělo být teplé, s průměrnými teplotami neklesajícími pod 5 °C a bez deště.

Pokud je to možné, měl by být ježek vypuštěn tam, kde byl nalezen. Pokud to možné není, měl by být vypuštěn v nejbližší příhodné lokalitě. Vhodným místem jsou větší neudržované zahrady, sady, křovinatý terén a listnaté či smíšené lesy. U zahrad je důležité, aby měly takové ploty, které ježek snadno zdolá, jinak by byl na zahradě uvězněn. Nikdy by se neměl ježek vypouštět do okolí frekventovaných silnic. Nevhodná jsou také místa, kde se vyskytují psi a kde je nedostatek přirozených úkrytů, např. městské parky s velkými travnatými plochami bez keřů.

Ježek se vypouští navečer, nejlépe pod keře či v blízkosti hromady dřeva, kůlny apod., aby se měl kam schovat. Je možné mu předložit i trochu potravy na rozloučenou.

Více informací

Máte-li zájem o více informací o jezcích a péči o ně, kontaktujte Stanici pro handicapované živočichy Českého svazu ochránců přírody Vlašim a objednejte si meto-diku Ježci.

Záchránná stanice pro živočichy Vlašim

Záchránná stanice pro živočichy Vlašim byla založena v roce 1994 a působí na území obcí s rozšířenou působností Benešov, Čáslav, Humpolec, Kutná Hora, Pacov, Pelhřimov, Říčany a Vlašim. Zajišťuje odchyt, převoz a odbornou péči o zraněné a jinak handicapované volně žijící živočichy. Každoročně přijme i více než 500 živočichů, mezi nimiž je kolem 100 ježků.

**ZVÍŘE
v nouzi**

Prosíme, podpořte Záchránnou stanici pro živočichy Vlašim! Pošlete svůj dar na účet

č. 33 55 33 22 / 0800,

var. symbol 0209, u ČS, a. s.
nebo pošlete dárcovskou SMS ve tvaru

DMS ZVIREVNOUZI VLASIM

na číslo 87777.

(platí pro všechny operátory a Telefónica O2)

(účtování DMS: 30 Kč, příjemce Vaší pomoci obdrží 27 Kč)

Více o sbírce Zvíře v nouzi na
www.zvirevnouzi.cz

Vytlačeno na recyklovaném papíře.
Foto: Zuzana Pokorná a archiv CSOP Vlašim
Sazba: dZion
Autor textu: Zuzana Pokorná
Řesný: Alena Chlásková

<http://biodiverzita.csop.cz>

Generální partner programu
Ochrana biodiverzity

LESYČKA

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Vydáno v rámci programu
Českého svazu ochránců přírody
„Ochrana biodiverzity“,
podpořeného Lesy České republiky s.p.
a Ministerstvem životního prostředí.

Vydala ZO CSOP Vlašim,
Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim
tel./fax: 317 845 169, 317 845 965
e-mail: vlasim@csop.cz
www.csopvlasim.cz
účet: Česká spořitelna a. s., Vlašim
číslo účtu 322 147 339 / 0800

JEŽCI a jak jim pomoci

Český svaz ochránců přírody Vlašim

Proč pomáhat ježkům?

Ačkoliv ježkům v současnosti vyhubení přímo nehrozí, dochází v poslední době k úbytku jejich populace, přičemž na některých místech jsou ježci vzácní či dokonce zcela vymizeli.

Nejvýznamnějším faktorem, který ohrožuje ježky, je především ztráta jejich přirozeného životního prostředí, která je spojena se změnou venkovské krajiny. Na mnoha místech byly remízky, roztroušená zeleň, extenzivní sady a smíšené lesy nahrazeny rozsáhlými lány polí a jehličnatými monokulturami, kde ježci nejsou schopni nalézt dostatek potravy. Také zahrady, které jsou častým domovem ježků, se změnily. Místo druhově rozmanitých a přírodě blízkých zahrad jsou dnes často preferovány dokonale upravené zahrady s krátce zastřiženým trávníkem a minimem keřů, které neposkytují ježkům dostatek potravy ani úkrytů.

Dalším limitujícím faktorem je automobilová doprava, která významně snižuje stavy ježků. V České republice se ztráty ježků odhadují v závislosti na charakteru krajiny a intenzitě silničního provozu na 0,2 – 2,8 jedinců/km za rok.

Také pesticidy používané v zahradách a zemědělských kulturách ohrožují ježčí životy. Nejenže přímo zabíjejí ježky po pozření otráveného hmyzu a jiné živočišné potravy, ale také snižují jejich potravní nabídku v krajině.

Z těchto důvodů patříme my, lidé, ač nechtěně, k jejich největším nepřátelům. Měli bychom to být tedy my, kdo jim pomůžeme, ocitnou-li se v nouzi. Ježci si naši pomoc jistě zaslouží.

Kdy ježkům pomoci?

Ježek může potřebovat lidskou pomoc v několika případech:

- Je-li zraněn nebo nemocný. Zraněný či nemocný ježek se obtížně pohybuje, je malátný, při dotyku rukou nenaježí bodliny, nestočí se do klubíčka.
- Je-li nalezen venku během dne. Zdravý ježek je aktivní od soumraku do brzkého rána. Je-li ježek aktivní během dne, znamená to, že je nemocný nebo zraněný, vyhládlý nebo slepý (a tudíž není schopen rozlišit den a noc).
- Je-li nalezen venku během zimy. Nepříznivé zimní období přežívají ježci v zimním spánku - hibernaci. Pokud je ježek aktivní během zimy, došly mu nejspíš energetické zásoby nutné pro hibernaci.
- Je-li zachycen v síti či lapen v jiné pasti. Ježek se může zamotat do různých typů sítí, uvíznout v odhozených odpadcích, nebo se může zachytit v plotě či spadnout do jímky, kanálu, zahradního jezírka či bazénu.
- Má-li na podzim nízkou hmotnost. Na úspěšné přezimování potřebuje ježek hmotnost minimálně 600 – 700g. Pokud ježek váží koncem října méně než 400g nebo v listopadu méně než 600g, potřebuje lidskou pomoc.
- Jedná-li se o osiřelé mládě. Může se stát, že ježčí miminka osiří, když jejich matka zahyne. Tato mláďata o hmotnosti 30 – 50g potřebují okamžitou pomoc. Je však třeba **důkladně prověřit**, že mláďata jsou opravdu osiřelá. Ježčí samice svá mláďata často opouští i na delší dobu, když se vydává hledat potravu. Osiřelá ježčí mláďata poznáte tak, že se pohybují sama mimo hnízdo, slabým pískáním volají svoji matku, mohou být značně prochládlá a aktivují i ve dne.

Pokud jste našli ježka, který potřebuje lidskou pomoc, zavolejte prosím do nejbližší záchrané stanice pro volně žijící živočichy, kde vám ochotně poradí jak se zachovat a nebo si ježka převezmou do své péče (kontakty naleznete na www.zvirevnouzi.cz). Chcete-li se o nevypělé ježčí mládě postarat sami, přečtěte si prosím následující návod, jak o ježka pečovat.

Péče o ježka

Zbavení ježka vnějších a vnitřních parazitů

Každého ježka je třeba odblesit a odčervit. K hubení blech se používá Arpalit spray 1%, Bolfo spray, Bolfo pudr, Difusil spray nebo Frontline spray. Při postřiku je třeba chránit ježkovi oči a obličejovou část. U malých ježčat (do hmotnosti 100g) a zesláblých jedinců je nutné provést alternativní způsob odblesnění – ježky podržet nad nádobou s vodou (nenamočit!) a blechy opatrně vyčesávat kartáčkem. Klíšata lze odstranit mechanicky pinzetou. U silnějších invazí lze použít Arpalit spray 1%, Bolfo spray, Bolfo pudr, Difusil spray nebo Frontline spray.

Na střevní a plicní parazity jsou účinné přípravky Panacur, Ivomec, Ambex a Dectomax.

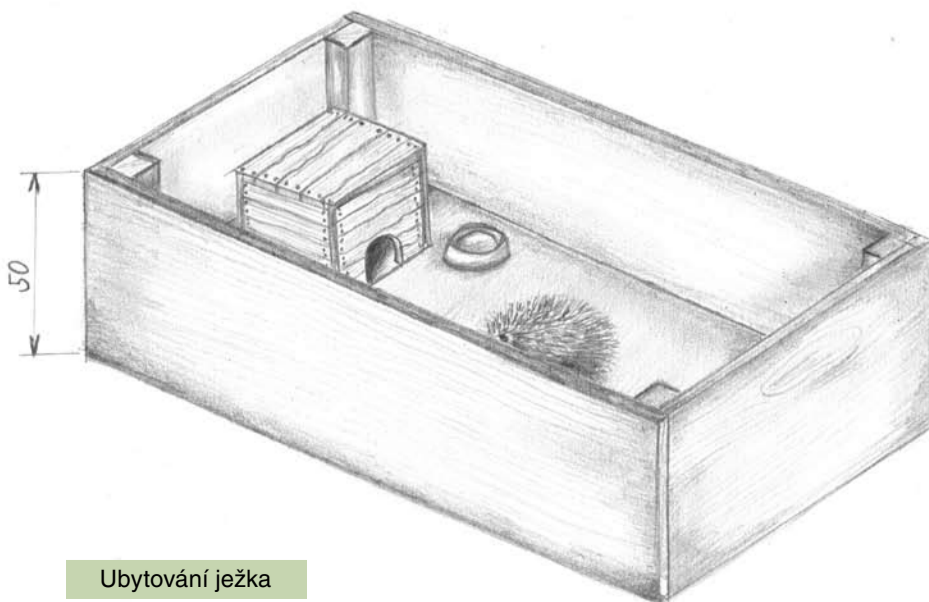
Zesláblí a zranění jedinci mohou být zasaženi mušičkami vajíčky nebo larvami (obvykle v okolí očí a uší a dále v ranách na všech částech těla). Odstraní se mechanicky pinzetou, k odstranění mušiček larev ze zvukovodu se doporučuje nakapat do zevního zvukovodu několik kapek 30% alkoholu nebo ušních kapek.

Ubytování ježka

Ježek by měl být ubytován v suché, světlé a větratelné místnosti s teplotou 19°C pro ježky do hmotnosti 300g a 15°C pro ježky těžší. Jeho ubytovací prostor by měl obsahovat výběh o minimální velikosti 1 – 2 m² a boudičku na spaní (papírovou krabici nebo dřevěný domeček). Pokud pečujete o více ježků, můžete je ubytovat společně, mláďata se obvykle dobře snášejí, přestože v dospělosti jsou ježci samotáři. Jejich výběh ale musíte adekvátně zvětšit a poskytnout jim více a větších boudiček na spaní (spí ráda pohromadě). Podlaha výběhu by měla být omyvatelná a pokrytá papírem, který se při každém úklidu snadno odstraní. Vhodnou výstelkou boudičky na spaní je seno, sláma, suché listy nebo noviny natrhané na kousky. Výběh je nutné čistit denně, boudičky na spaní podle potřeby. Stěny výběhu musí být vysoké minimálně 50 cm, aby je ježek nepřelezl. Při ubytování více ježků pohromadě je nutné dávat potravu do více misek a kontrolovat, zda na sebe vzájemně nejsou agresivní.

Ježčím kojencům stačí k ubytování papírová krabice, košík či plastová bednička. Je však nutné zajistit vyhřívání tohoto prostoru na teplotu 30 – 35°C u velmi malých mláďat a na 25 – 27°C u starších kojenců. To je možné

Ubytování ježka

V přírodě si ježci často staví hnízdo pod hromadou větví.

buď použitím gumové láhve naplněné teplou vodou, která se obalí hadříkem a vloží na dno, nebo pomocí vyhřívací destičky či plotýnky (pak je ale lepší použít na ubytování ježčat plastovou bedničku). Vždy je však třeba dbát na to, aby teplota nebyla příliš vysoká a nedošlo k přehřátí mláďat. Bednička či krabice by měla být vystlána měkkými hadříky (ne vatou, ta se ježčatům zachytává na bodlinách a lepí se jim na čumáčky).

Potrava

Ježci jsou hmyzožravci, proto musí v jejich jídelníčku převažovat masitá strava. Nedoporučuje se krmit ježky žízalami, slimáky nebo šneky, neboť často obsahují vnitřní parazity a ježci by se jimi mohli nakazit. Ježci by také neměli dostávat kravské mléko, vepřové maso, uzeniny, solená, kořeněná a příliš tučná jídla a čerstvé pečivo.

Ježčí kojenci – hmotnost do 100g

Krmí se kvalitním sušeným mlékem pro štěňata nebo kořata. Mléko se upravuje dle návodu, k ředění je možné použít slabý fenýklový čaj. Ježčí kojenci se krmí každé 3 až 4 hodiny, a to i v noci. Krmí se upraveným kapátkem nebo injekční stříkačkou přímo do tlamičky. Je třeba dávat pozor, aby se při krmení nezahltila. Po každém nakrmení je nutné ježčatům jemně namasírovat břicho a okolí řitního otvoru, aby se podpořilo vyměšování (ježčí kojenci se neumějí sami vyprázdnit, potřebují stimulaci). K masírování je možné použít jemný štěteček, vatový tampón nebo měkký hadřík.

Ježčí kojenci – hmotnost 100 – 150g

Sušené mléko pro štěňata nebo kořata smíchané s kvalitní konzervou pro kořata. Směs je třeba rozmixovat, aby prošla stříkačkou. Tato strava se zkouší podávat ježčatům i na mělké mističce, aby se co nejdříve naučila samostatně přijímat potravu. Jakmile se to naučí, začne se podávat pouze samotné maso z kočičí konzervy a k pití slabý fenýklový čaj.

Ježčatům, která se již sama krmí, se může podávat také následující směs: propasírované vařené ovesné vločky či rýže a mleté syrové hovězí maso nebo kočičí konzerva pro kořata. Celková denní dávka činí asi 60g. Do krmné dávky se přidávají vhodné vitamíny v doporučených dávkách. K pití se podává slabý fenýklový čaj nebo voda.

Ježčí mláďata – nad 150g

Vařené kuřecí krky nebo vařené drůbeží nebo hovězí maso, jako příloha vařené rýže, vlasové nudle či ovesné vločky. Vhodné jsou také suché nebo vlhčené kočičí granulace a konzervy, popřípadě i psí granulace a konzervy. Při podávání vlhčených granulací a konzerv je však třeba občas dát ježkům i tvrdší potravu, např. vařené kuřecí krky, aby

